

Lühiülevaade Saku valla 2020. aasta eelarvest

Saku valla 2020. aasta eelarve koostamise aluseks on kohaliku omavalituse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs), kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (KOKS), Saku valla põhimäärus, Saku valla arengukava ja eelarvestrateegia.

2020. aastaks seatud prioriteedid :

- Saku alevikku rajatakse uus esmatasandi tervisekeskus;
- Saku alevikku rajatakse sotsiaaleluruumid sotsiaalmajanduslikult vähekindlustatud isikutele;
- Valmivad uued bürooruumid vallavalitsusele;
- Alustatakse tänavavalgustusvõrgu rekonstrueerimist;
- Alustatakse uue põhikooli hoone rajamise ettevalmistustöödega.

Põhitegevuse tulud

2020. aasta planeeritud eelarvetulud on 20 122 752 eurot. Põhitegevuse tulud suurenevad võrreldes 2019. aasta eelarvega 6,3%.

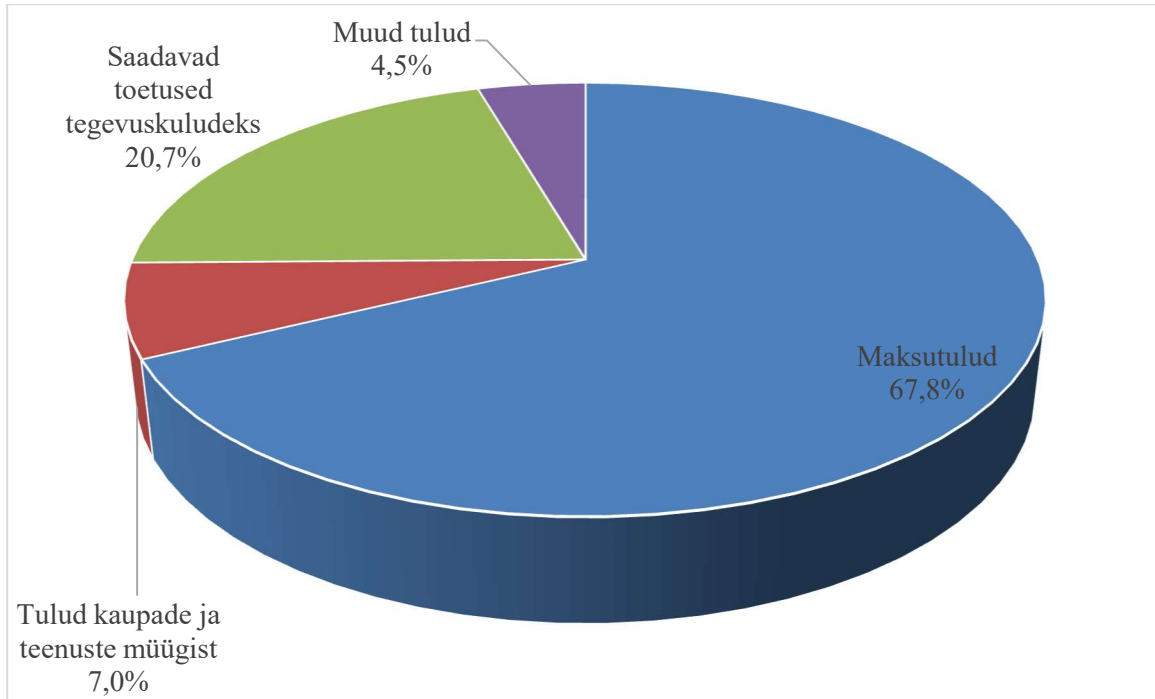
Tabel 1 Põhitegevuse tulud 2018–2020

	2018 Eelarve täitmine	2019		2020 Eelarve	Muutus (%)
		Eelarve	Eelarve täitmine seisuga 30.11		
Maksutulud	11 285 056	12 691 840	11 626 900	13 638 200	7,5%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 156 014	1 238 357	1 156 103	1 406 200	13,6%
Saadavad toetused tegevuskuludeks, sh	3 627 513	4 190 598	3 868 577	4 170 152	-0,5%
<i>sihtotstarbelised jooksvateks kuludeks</i>	87 462	195 163	103 772	27 454	-85,9%
<i>toetusfondist saadavad toetused</i>	3 540 051	3 995 435	3 764 805	4 142 698	3,7%
Muud tulud	1 009 987	805 984	718 825	908 200	12,7%
Kokku	17 078 571	18 926 779	17 370 404	20 122 752	6,3%

- Eelarve tuludest 67,8% ehk 13 638 200 eurot moodustavad maksutulud, millest tulumaksu laekumiseks on kavandatud 13 216 200 eurot. 2019. aastal laekus tulumaksu 5 137 maksumaksja tulult – 2 398 eurot ühe maksumaksja ning 1 207 eurot ühe elaniku kohta. Aasta jooksul lisandus Saku valda 292 elanikku, sh 225 maksumaksjat.
- Teenuste müügist kogutakse eelarvesse 1 406 200 eurot, ehk 7,0% tuludest. Suuremad omatulu allikad on lasteaedade kohatasu ja Saku Valla spordikeskuse teenuste müük.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 20,7%, ulatudes 4 170 152 euroni. Neist suurem osa on hariduskulude toetus, mille hulgas on vahendid üldhariduskoolide õpetajate palkadeks ning osaliselt koolijuhtide ja tugispetsialistide palgakuludeks,

samuti õppevahendite soetamiseks ja üldhariduskoolide õpetajate koolitusteks. Peale selle toetatakse riigi eelarvest õpilaste koolilõuna kulusid, sotsiaaltoetuste maksmist ning kohalike teede korrashoidu.

- Muud tulud (keskkonnatasud, sisendkäibemaks jms) moodustavad eelarve tuludest 4,5% ehk 908 200 eurot.

Joonis 1: Põhitegevuse tulud 2020

Põhitegevuse kulud

2020. aasta planeeritud põhitegevuse kulud on 18 452 697 eurot, suurenedes võrreldes 2019. aasta eelarvega 11,5%.

Põhitegevuse kulud jaotuvad üheksa erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel kaheks: majandamis- ja tööjõukulud.

Üldiste valitsemissektori teenuste kulude eelarve kokku on 1 837 876 eurot ja see moodustab kogu põhitegevuse kulude eelarvest 10,0%. Eelarve suureneb võrreldes 2019. aasta eelarvega 6,6%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 34 800 eurot, mis on eelarvesse kavandatud vahendid Harjumaa Omavalitsuste Liidu ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu liikmemaksu tasumiseks.
- Muudeks tegevuskuludeks 1 803 076 eurot, sh:
  - ✓ tööjõukulud 1 506 487 eurot;
  - ✓ majandamiskulud 236 089 eurot;
  - ✓ muud kulud 60 500 eurot.

Avalik kord kulude eelarve on kokku 53 500 eurot, mis moodustab põhitegevuse kulude eelarvest 0,3%. Eelarve väheneb võrreldes 2019. aastaga 0,6%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 10 500 eurot;
- Muudeks tegevuskuludeks 43 000 eurot.

Toetused tegevuskuludeks on MTÜde Saku Priitahtlikud Pritsimehed ja Tõdva Vabatahtlik Pääste kulude katmiseks ja muud kulud on paigaldatud turvakaamerate hoolduskuludeks, tuletõrje veevõtukohtade rajamiseks ja korrastamiseks ning kriisiõppuse läbiviimiseks.

Majandus

Kulude eelarve kokku on 1 068 443 eurot ja moodustab põhitegevuse kulude eelarvest 5,8%. Eelarve väheneb võrreldes 2019. aastaga 8,7%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 9 215 eurot.
- Muudeks tegevuskuludeks 1 059 228 eurot, sh:
  - ✓ tööjõukulud 387 993 eurot;
  - ✓ majandamiskulud 671 235 eurot.

Toetused tegevuskuludeks on MTÜ Harjumaa Ühistranspordikeskuse liikmemaks on 6 715 eurot (2019. aasta tasemel) ja 2 500 eurot MTÜ Metsanurmele avalike teenuste (Rehemetsa Talumuuseum-Külakeskuse avalik internetituba ja avaliku matkaraja hooldus) osutamise kulude katteks.

Tööjõukulud on seotud töökohtadega, mis teenindavad valla hallatavaid asutusi, tagades vallavara valitsemise ja korrashoiu.

Majandamiskulud on seotud kohalike teede ja tänavate hooldusega (sh talvine lumetõrje, liikluskorraldusvahendite uuendamine, ühistranspordi korraldamine jne)

Keskkonnakaitseks, heakorra tagamiseks, prügiveo kuludeks, jäätmejaama ja -punktide haldamiseks on kavandatud 435 940 eurot ehk põhitegevuse kulude eelarvest 2,4%.

Eelarve suureneb võrreldes 2019. aastaga 43,4%.

Kulud jaotuvad:

- Muudeks tegevuskuludeks 435 940 eurot, sh:
  - ✓ tööjõukulud 18 705 eurot;
  - ✓ majandamiskulud 417 235 eurot.

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulude eelarve kokku on 439 090 eurot ja moodustab põhitegevuse kulude eelarvest 2,4%. Eelarve suureneb võrreldes 2019. aastaga 7,0%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 32 500 eurot;
- Muudeks tegevuskuludeks 406 590 eurot.

Toetused tegevuskuludeks on toetus sauna ülalpidamiseks ja Saku mõisa tegevuskulude toetus. Muud tegevuskulud on seotud vallale kuuluvate elu- ja äriruumide kommunaalteenuste kuludeks ja haldamiseks, mänguväljakute hoolduseks ja hulkuvate loomadega tegelemiseks.

Tervishoid

Tervisekeskuse ruumide kulude katteks on 2020. aasta tegevuskuludesse kavandatud 11 000 eurot, mis on 2019. aasta tasemel.

Vaba aeg, kultuur

Kulude eelarve kokku on 2 409 546 eurot, mis moodustab põhitegevuse kulude eelarvest 13,1%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused tegevuskuludeks 75 225 eurot;
- Muudeks tegevuskuludeks 2 334 321 eurot, sh:
  - ✓ tööjõukulud 957 738 eurot;
  - ✓ muud majandamiskulud 1 376 583 eurot.

Eelarveosas kajastuvad Saku Valla Spordikeskuse, Saku Valla Noortekeskuse, Saku Vallaraamatukogu, Saku Valla Kultuurikeskuse, ajalehe väljaandmise ja valla sündmuste korraldamise kulud ning mittetulundustegevuse toetusfond. Eelarve suureneb võrreldes 2019. aastaga 23,9%.

Haridus

Hariduskulude eelarve on kokku 11 326 447 eurot, mis moodustab põhitegevuse kulude eelarvest 61,4%.

Kulud jaotuvad:

- Toetused 7 900 eurot, osakaal hariduskuludest 0,1%.
- Muudeks tegevuskuludeks 11 318 547 eurot, osakaal hariduskuludest 99,9%, sh:
  - ✓ tööjõukulud 7 861 775 eurot, osakaal valdkonna kuludest 69,4%;
  - ✓ muud majandamiskulud 3 456 772 eurot, osakaal valdkonna kuludest 30,5%.

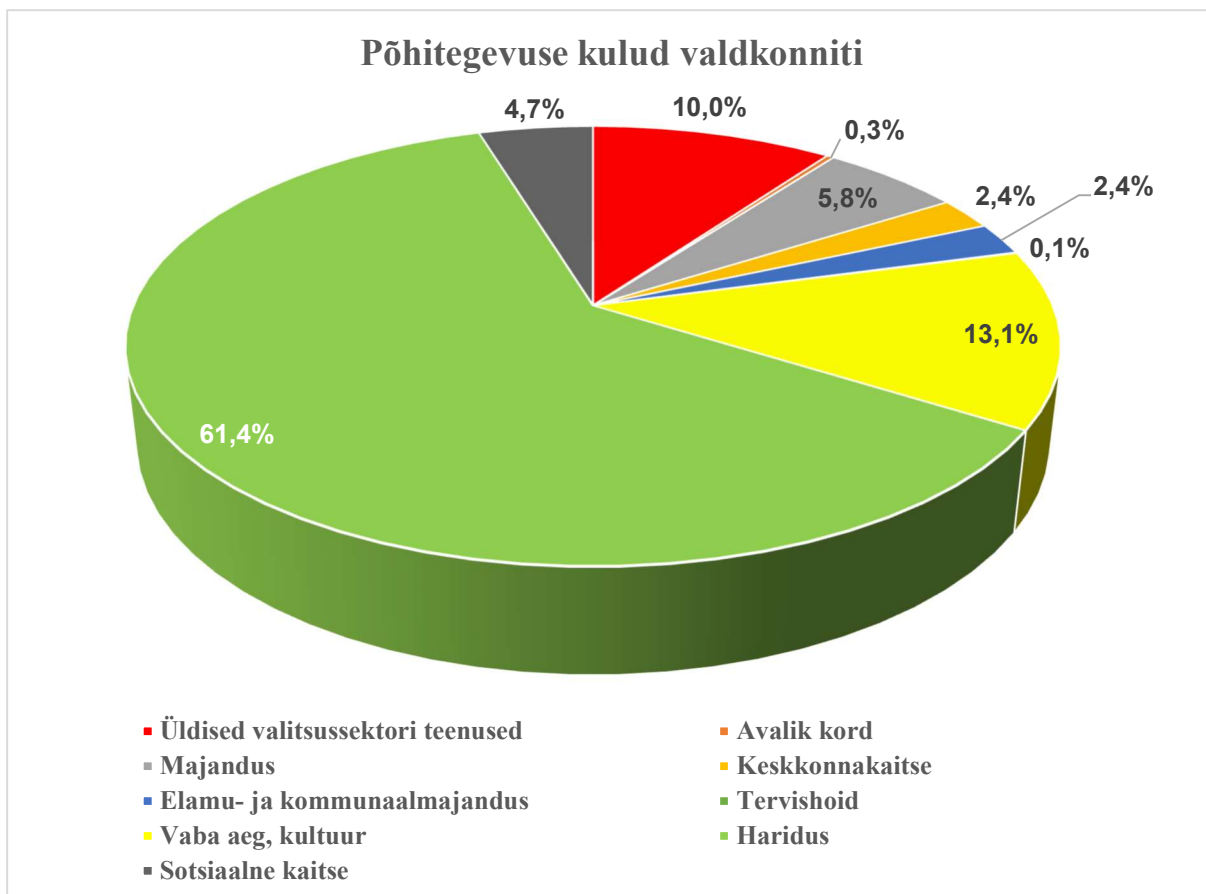
Eelarveosas kajastuvad lasteaedade, üldhariduskoolide, Saku Muusikakooli kulud, teistelt omavalitsustelt haridusteenuse ostmise, koolitranspordi, haridusasutuste toitlustuse ja hariduse halduse kulud.

Sotsiaalhoolekanne

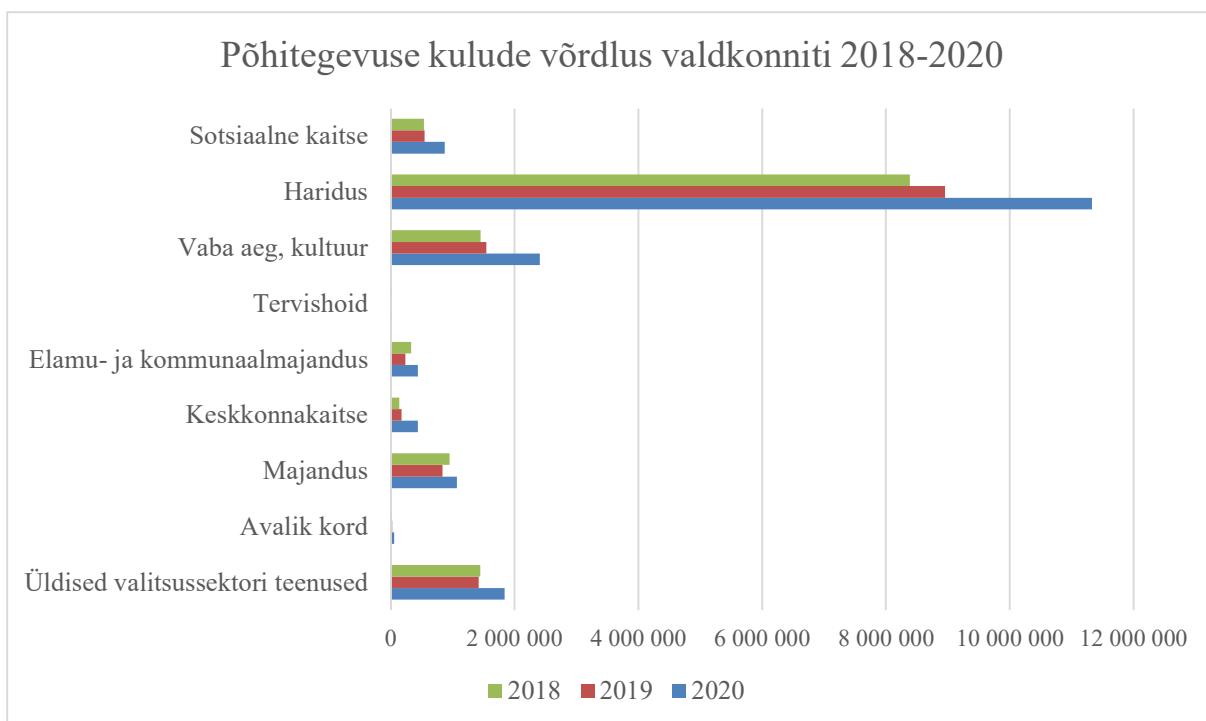
Sotsiaalse kaitse kulude eelarve on kokku 870 856 eurot, mis moodustab põhitegevuse kulude eelarvest 4,7%. Eelarve suureneb võrreldes 2019. aastaga 15,3%. 2020. aasta eelarvesse on arvestatud toetusfondist saadavad toetused 139 940 eurot (sama summa tulueelarves).

Kulud jaotuvad:

- Sotsiaaltoetusteks 291 277 eurot, osakaal valdkonna kuludest 33,4%.
- Muudeks tegevuskuludeks 579 579 eurot, osakaal valdkonna kuludest 66,6%, sh
  - ✓ Saku Päevakeskus 386 974 eurot.
  - ✓ muud majandamiskulud 192 604 eurot.

Joonis 2: 2020. aasta põhitegevuse kulud valdkondade lõikes

Joonis 3: Põhitegevuse kulude võrdlus valdkonniti 2018-2020

Investeeringustegevus

2020. aasta eelarves on planeeritud investeeringustegevuseks kokku 10 525 080 eurot.

Investeeringud koosnevad:

Põhivara soetusest 10 293 438 eurot, millest:

- Suurimad investeeringuobjektid on:
  - ✓ Saku tervisekeskuse ehitus 2 361 738 eurot;
  - ✓ Saku alevikku sotsiaaleluruumide ehitamine 2 108 923 eurot;
  - ✓ Vallavalitsusele uute tööruumide rajamine ja sisustamine 1 683 312 eurot;
  - ✓ Tänavavalgustuse rekonstrueerimine 1 595 198 eurot;
  - ✓ Teede ehitus ja remont 989 615 eurot;
  - ✓ Saku Valla Kultuurikeskuse investeeringud 287 812 eurot;
  - ✓ Uue põhikooli arhitektuurikonkurss ja projekteerimine 215 000 eurot.

Intressikuludest 231 642 eurot.

Investeeringuid finantseeritakse jooksva aasta eelarve tuludest, võetud laenu (5 530 000 eurot) ja toetuste (2 877 005 eurot) arvelt. 2020. aasta eelarvesse on kavandatud põhivara müügist saadav tulu 85 000 eurot.

Finantseeringustegevus

Eelarvesse on kavandatud investeeringute finantseerimiseks võtta laenu 5 530 000 eurot ja võetud laenude tagasimakseid summas 1 574 618 eurot.

Netovõlakoormus on eelarveaasta lõpuks arvestuslikult 62,27%, ehk 12 510 669 eurot.